7/6222

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : B 14.0.BHİ 01-127
Konu: Yazılı Soru Önergesi

28 MART 2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İlgi: 14.03.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6222-13822/32908 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Bülent AKARCALI'nın "sigara şeklindeki cikletlere" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/6222) esas nolu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arzederim.

A.Kenan TANRIKULU
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ek: 2 sayfa önerge cevabı

DAĞITIM :

Gereği :

T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa

7/6222

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN BÜLENT AKARCALI'NIN YAZILI SORULARINA İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

Gazeteci Güngör URAS'ın da köşesinde belirttiği gibi Bakkallara "Balonlu Sigara Cikletleri" dağıtılıp bunların satışı yapılmaya başlanmıştır. Amaç böylece çocukları sigaraya alıştırmaktır. Böylesine ahlaksızca bir pazarlama, kendine çağdaş diyen hiçbir ülkede yoktur.

Soru 1 : Bu satışları önlemeyi düşünür müsünüz?

Cevap 1 :560 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname'nin 3'üncü maddesine göre cikletler gıda maddesi olup, gıda maddelerinin ve gıda maddeleri üreten işyerlerinin denetimi anılan Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Sağlık Bakanlığı ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından yerine getirilmektedir.

Mezkur Kanun Hükmünde Kararname'nin 4'üncü maddesine göre, gıda maddeleri üreten iş yeri kurmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, Sağlık Bakanlığı'nın düzenleyeceği gıda işyerlerine siciline; 5 inci maddesine göre ise, gıda maddeleri üreten işyerleri Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın düzenleyeceği gıda siciline kaydolmak zorundadırlar.

Anılan Kanun Hükmünde Kararname'nin 21'inci maddesiyle, 1705 sayılı Ticarette Tağşişin Men'i, İhracatın Murakabesi ve Korunması Hakkında Kanun'un 1 inci maddesine eklenen "Gıda maddeleri hariç olmak üzere" ibaresi ile birlikte, Bakanlığımızın gıda maddelerine yönelik inceleme ve denetim yetkisi, 560 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin uygulanmasından sorumlu kurumlara geçmiş bulunmaktadır.

Dolayısıyla, Bakanlığımızın piyasada satışa sunulan sigara paketlerine benzer şekilde satılan ve bir gıda maddesi olan cikletlerin satışının durdurulması ile ilgili olarak herhangi bir yetkisi bulunmamaktadır.

Soru 2 :Bu satışlar, 4207 sayılı Tütün Mamulleri Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun'a göre yasak olduğuna göre bu cikletleri üretenleri, dağıtanları ve satanları cezalandırmayı düşünüyor musunuz?

Cevap 2 : 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 16'ncı maddesi; "Ticari reklam ve ilanların yasalara ve genel ahlaka uygun, dürüst ve doğru olmaları esastır.

Tüketiciyi aldatıcı, yanıltıcı veya onun tecrübe ve bilgi noksanlıklarını istismar edici, tüketicinin can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürücü, şiddet hareketlerini ve suç işlemeyi özendirici, kamu sağlığını bozucu, hastaları, yaşlıları, çocukları ve özürlüleri istismar edici reklam ve ilanlar yapılamaz." hükmünü amirdir.

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 17'nci maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca ticari reklam ve ilanlarda uyulması gereken ilkeleri belirlemek, bu ilkeler çerçevesinde ticari reklam ve ilanları incelemek ve inceleme sonucuna göre, Kanun'un 16'ncı maddesine aykırı hareket edenleri cezalandırmak, söz konusu reklam ve ilanları durdurmak ve/veya aynı yöntemle düzeltmek hususlarında Bakanlığımıza öneride bulunmakla görevli bir "Reklam Kurulu" kurulmuştur.

Tüketiciyi Koruma Derneği (TUKODER), Bursa Tabip Odası ve Sigara ve Sağlık Ulusal Komitesi Başkanlığı Bakanlığımıza müracaatla, satışa sunulan ve orijinaline çok benzeyen sigara paketleri içerisindeki sigara şeklinde cikletlerin satıldığını, ambalajların üzerinde üretici firma, ruhsat numarası ve içeriği hakkında hiçbir bilginin bulunmadığını, orijinallerine çok yakın ve renk ve amblemlerin kullanıldığı sigara paketi şeklindeki bu ciklet kutuları aracılığı ile gizli ve yasal olmayan reklam yapıldığını bildirerek gerekli işlemlerin yapılmasını talep etmişlerdir. Tüketiciyi Koruma Derneği (TUKODER)'in başvurusundan, anılan ürünlerin toplatılması isteminin de konu edinildiği başvurusunun, Sağlık Bakanlığı ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na da intikal ettirildiği anlaşılmıştır.

Bu çerçevede, 4077 sayılı Kanun'un 17'nci maddesi hükmüyle oluşturulan Reklam Kurulu Başkanlığı'nca ilgi yazınız konusu *"Balonlu sigara cikletleri"* paketlerinin üzerinde bulunan sigara marka ve logoları ticari reklam olarak değerlendirilmiş ve ilgili reklamlar, Reklam Kurulu Başkanlığı'nın 11.09.2001 tarih ve 72 sayılı toplantısında incelemeye alınmış bulunmaktadır.

Ancak, konu ile ilgili olarak Bakanlığımıza ulaştırılan ciklet paketleri örnekleri, Sağlık Bakanlığı ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na intikal ettirilerek, söz konusu cikletleri üreten firmaların unvan ve adresinin tespiti istenmiş, Sağlık Bakanlığı'ndan alınan cevabi yazıda; söz konusu paketlerin üzerinde üretici firma olarak "Tancan Ciklet-GAZİANTEP" ibaresinin bulunduğu, ancak anılan şirketin Ticaret ve Sanayi Odalarında kaydının bulunmadığı bildirilmiştir.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'ndan herhangi bir görüş yazısı ulaşmamıştır.

Bakanlığımız Gaziantep Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü'nce yapılan araştırmada da bu unvan altında faaliyet gösteren bir firmaya rastlanmadığı ifade edilmiştir.

Hal böyle olmakla birlikte, söz konusu ürünleri üreten ve pazarlayan firmaların tespiti halinde, anılan ürünlerin üzerinde bulunan sigara marka ve logolar, ticari reklam olarak değerlendirilerek ilgililer hakkında 4077 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesi hükmü uyarınca cezai işlem yapılacaktır.